

2000 m. Terorizmo įstatymas

Prisiminkite savo teises kol esate sulaikyti

Šiame pranešime pateiktos teisės yra garantuojamos jums pagal Anglijos ir Velso įstatymus ir laikantis ES direktyvos 2012/13 dėl teisės gauti informaciją baudžiamajame teismo procese.

Jūsų teisių santrauka policijos nuovadoje yra pateikta šiame puslapyje.
Daugiau informacijos rasite kituose puslapiuose nuo 1 iki 11 paragrafuose.
Visa informacija pateikta Policijos praktikos kodekse H.

1. Praneškite policijos pareigūnui, jeigu reikalingas advokatas, kuris padėtų jums esant policijos nuovadoje. Tai nemokama paslauga.
2. Pasakykite policijai, jeigu norite, kad būtų pranešta kitam asmeniui apie jūsų buvimo vietą. Tai nemokama paslauga.
3. Pasakykite policijai, jeigu norite peržiūrėti jų taisykles, vadinamas Praktikos kodeksais.
4. Praneškite policijai, jeigu jums reikia medicininės pagalbos. Pasakykite policijos pareigūnams, jeigu prastai jaučiatės ar esate sužeisti. Medicininė pagalba yra nemokama.
5. Jei jums užduodami klausimai apie jūsų įtariamą dalyvavimą užsakant, ruošiant ar inicijuojant teroro veiksmus, jūs neprivalote nieko sakyti. Tačiau tai gali pakenkti jūsų gynybai, jei klausiamas nepaminėsite kažko, ką vėliau pasakysite teisme. Viskas, ką sakote, gali būti pateikta kaip parodymai.
6. Policija privalo pasakyti jums apie įtariamą jūsų dalyvavimą užsakant, ruošiant ar inicijuojant teroro veiksmus ir kodėl esate suimti ir sulaikyti.
7. Policija privalo leisti jums ar jūsų advokatui susipažinti su įrašais ir dokumentais, kodėl buvote suimtas ir sulaikytas, bei apie jūsų buvimo laiką policijos nuovadoje.
8. Jei jums reikia vertėjo žodžiu paslaugų, policija privalo užsakyti. Taip pat galite gauti tam tikrų dokumentų vertimą raštu. Tai nemokama paslauga.
9. Pasakykite policijai, jei nesate britas ir norite kreiptis į savo ambasadą ar konsulatą, arba jei norite, kad jiems būtų pranešta apie jūsų sulaikymą. Tai nemokama paslauga.
10. Policija privalo pasakyti jums, kiek laiko gali laikyti jus sulaikytą.
11. Jeigu jums bus pateikti kaltinimai ir jūsų byla pasieks teismą, jūs arba jūsų advokatas turėsite teisę susipažinti su prokuratūros parodymais iki teismo posėdžio.

Jeigu nesuprantate kurių nors šių teisių, praneškite apie tai areštinės pareigūnui.

Home Office

Legal Aid
Agency

The Law Society

Daugiau informacijos, kaip policija turėtų su jumis elgtis ir prižiūrėti, rasite puslapiuose po santraukos.

Ši pranešimo apie teises versija įsigalioja nuo 2019 m. rugpjūčio 21 d.

Išsaugokite šią informaciją ir kuo greičiau perskaitykite. Tai padės jums priimti sprendimus esant policijos nuovadoje.

1. Kaip gauti advokato pagalbą

- Advokatas gali padėti ir pakonsultuoti jus teisės klausimais.
- Prašydami pasikalbėti su advokatu nesudarysite įspūdžio, kad padarėte kažką blogo.
- Policijos areštinės pareigūnas privalo paklausti, ar norite konsultacijos teisės klausimais. Tai nemokama paslauga.
- Policija bet kuriuo paros metu, dieną ar naktį, jums esant policijos nuovadoje privalo leisti pasikalbėti su advokatu.
- Paprašius teisinės konsultacijos, paprastai policijai draudžiama toliau jus apklausti, kol nebus suteikta galimybė pakonsultuoti su advokatu. Kai policija apkausinėja jus, galite paprašyti, kad su jumis patalpoje būtų advokatas.
- Jeigu policijai pasakysite, kad nereikalinga teisinė konsultacija, bet vėliau persigalvosite, praneškite apie tai areštinės pareigūnui, kuris padės jums susisiekti su advokatu.
- Jeigu advokatas neatvyksta, nesusisiekiama su jumis policijos nuovadoje arba jums reikia dar kartą su juo pasikalbėti, paprašykite, kad policijos pareigūnai dar kartą su juo susisiektų.
- Galite paprašyti pasikalbėti su pažįstamu advokatu ir jums nereikės mokėti, jeigu jis vykdys teisinės pagalbos darbą. Jeigu nepažįstate advokato arba nepavyksta susisiekti su pažįstamu advokatu, galite pasikalbėti su budinčiuoju advokatu. Tai nemokama paslauga.
- Budintysis advokatas yra nesusijęs su policija.

Nemokamos teisinės konsultacijos organizavimas:

- Policija kreipsis į Gynybos advokatų skambučių centrą. Gynybos advokatų skambučių centras suorganizuos jūsų pageidauto advokato arba budinčio advokato teisinę pagalbą.
- Gynybos advokatų skambučių centras yra nepriklausoma tarnyba, atsakinga už nemokamos teisinės pagalbos organizavimą ir nesusijusi su policija.

Jei norite mokėti už teisinę pagalbą patys:

- Visais atvejais galite patys mokėti už teisinę konsultaciją, jeigu pageidaujate.
- Gynybos advokatų skambučių centras jūsų vardu susisieks su jūsų advokatu.
- Jūs turite teisę į privačią konsultaciją su savo pasirinktu advokatu telefonu, arba jis gali nuspręsti atvykti pasimatyti su jumis į policijos nuovadą.
- Jeigu su jūsų pasirinktu advokatu nepavyksta susisiekti, policija vis tiek gali paskambinti į Gynybos advokatų skambučių centrą, kad gautumėte nemokamą teisinę budinčio advokato pagalbą.

2. Kaip pranešti, kad esate policijos nuovadoje

- Galite paprašyti policijos susisiekti su žmogumi, kuris turi žinoti, kad jūs esate policijos nuovadoje. Tai nemokama paslauga.
- Jie jūsų vardu kreipsis į nurodytą asmenį kiek galėdami greičiau.

3. Praktikos kodeksų peržiūrėjimas

- Praktikos kodeksai – tai taisyklės, kuriose parašyta, ką jūs galite ir ko negalite daryti būdami policijos nuovadoje. Jose pateikta informacija apie teises, kurių santrauka pateikta šiame pranešime.
- Policija leis jums paskaityti praktikos kodeksus, bet negalėsite jų skaityti taip ilgai, kad tai sutrukdytų policijai aiškintis, ar nepažeidėte įstatymų.
- Jeigu norite paskaityti praktikos kodeksus, praneškite policijos areštinės pareigūnui.

4. Prašykite medicininės pagalbos, jeigu prastai jaučiatės ar esate sužeisti

- Pasakykite policijos pareigūnams, jeigu prastai jaučiatės, reikia vaistų arba esate sužeisti. Jie iškvies gydytoją, slaugę arba kitą sveikatos priežiūros specialistą ir už tai nereikės mokėti.
- Jums gali būti leista pasiimti savo vaistų, bet, visų pirma, policija turės juos patikrinti. Paprastai, pirmiausia jus apžiūrės slaugė, bet jei reikės, policija

iškvies ir gydytoją. Galite paprašyti kito gydytojo, bet už tai jums gali tekti susimokėti.

5. Teisė tylėti

Jeigu jums užduodami klausimai apie jūsų įtariamą dalyvavimą užsakant, ruošiant ar inicijuojant teroro veiksmus, jūs neprivalote nieko sakyti.

Tačiau tai gali pakenkti jūsų gynybai, jei klausiamas nepaminėsite kažko, ką vėliau pasakysite teisme.

Viskas, ką sakote, gali būti pateikta kaip parodymai.

6. Teisė žinoti, kodėl esate suimtas ir sulaikytas

- Policija privalo suteikti jums informacijos, kad galėtumėte suprasti, kodėl esate suimtas ir įtiriamas dalyvavimu užsakant, ruošiant ar inicijuojant teroro veiksmus.
- Policijos nuovadoje policija privalo pranešti jums, kodėl, jų nuomone, turite būti sulaikytas.
- Prieš užduodami jums klausimus apie įtariamą jūsų dalyvavimą terorizme, policija privalo pateikti jums arba jūsų advokatui pakankamai informacijos apie tai, ką, jų nuomone, padarėte, kad galėtumėte apsiginti, tačiau nepakenkiant policijos vykdomam tyrimui.
- Tai taikytina visiems nusikaltimams, kuriuos, policijos įtarimu, įvykdėte jūs.

7. Susipažinimas su įrašais ir dokumentais, susijusiais su jūsų suėmimu ir sulaikymu

- Jums esant sulaikytam policijos nuovadoje, policija privalo:
  - ~ įrašyti jūsų areštinės užrašuose priežastį ir poreikį dėl jūsų suėmimo ir kodėl, jų nuomone, jūs turite būti sulaikytas;
  - ~ leisti jums ir jūsų advokatui susipažinti su šiais įrašais. Tuo pasirūpins areštinės pareigūnas.
- Policija privalo leisti jums arba jūsų advokatui gauti dokumentus ir medžiagą, kurie reikalingi efektyviam jūsų suėmimo ir sulaikymo teisėtumui užginčyti.

8. Vertėjo žodžiu ir atitinkamų dokumentų vertimo raštu paslaugos, skirtos jums padėti

- Jeigu nekalbate arba nesuprantate angliškai, policija suras asmenį, kalbantį jūsų kalba, kad jums padėtų. Tai nemokama paslauga.
- Jeigu esate kurčias ar turite kalbėjimo sunkumų, policija suras jums britų gestų anglų kalbos vertėją, kad jums padėtų. Tai nemokama paslauga.
- Jeigu nekalbate arba nesuprantate angliškai, policija pasirūpins vertėju, kuris pasakys jums, kodėl jie jus sulaiko. Tai privaloma padaryti kiekvieną kartą policijai nusprendus jus laikyti areštinėje.
- Po kiekvieno sprendimo laikyti jus areštinėje ir jums pateikus kaltinimus dėl nusikaltimo, policija taip pat privalo paduoti jums dokumentinį įrašą jūsų gimtąja kalba, nurodantį jūsų sulaikymo priežastis ir bet kokius nusikaltimus, kuriais esate kaltinami, nebent yra konkrečių priežasčių to nedaryti. Šios sąlygos yra šios:
  - ~ jei nuspręsite, kad jums nereikalingas dokumentinis įrašas apsiginti, nes jūs visiškai suprantate, kas vyksta ir pasekmes, jeigu atsisakysite savo teisės gauti šį įrašą ir policija leido jums prašyti advokato pagalbos priimti sprendimą. Jūs taip pat turite duoti savo sutikimą raštu;
  - ~ jeigu jums užtenka žodinio vertimo ar santraukos, kuriuos pateikia vertėjas žodžiu vietoj vertimo raštu, kad apsigintumėte ir visiškai suprastumėte, kas vyksta. Tai taip pat turi patvirtinti areštinės pareigūnas.
- Kai policija uždavinės jums klausimus ir apklausos neįrašys garso juostoje, vertėjas pasižymės tuos klausimus ir jūsų atsakymus jūsų gimtąja kalba. Jūs galėsite juos patikrinti prieš pasirašydami ant tikslaus protokolo.
- Jeigu norite pateikti policijai pareiškimą, vertėjas padarys pareiškimo kopiją jūsų kalba, kad galėtumėte patikrinti ir pasirašyti kaip teisingą.
- Jūs taip pat turite teisę gauti šio pranešimo vertimą raštu. Jei vertimo raštu pateikti neįmanoma, informacija jums turi būti perduota per vertėją žodžiu, o vertimas raštu turi būti pateiktas greitai laiku.

9. Susisiekimasis su ambasada arba konsulatu

Jeigu nesate britas, galite pasakyti policijai, kad norite kreiptis į savo ambasadą ar konsulatą ir pranešti, kur esate ir kodėl esate policijos nuovadoje. Jie taip pat gali jus privačiai aplankyti ir surengti jums susitikimą su advokatu.

10. Kaip ilgai galite būti sulaikytas?

- Nepateikus kaltinimų sulaikytas galite būti ilgiau nei 48 val., jeigu teismas suteikė leidimą policijai jus sulaikyti ilgesnį laiką. Teismai turi galią pratęsti sulaikymo laikotarpį nepateikus kaltinimų iki 14 dienų nuo jūsų suėmimo dienos.
- Praėjus tam tikram sulaikymo laikui vyresnysis policijos pareigūnas turi peržiūrėti jūsų bylą, kad būtų aišku, ar jus dar reikia sulaikyti. Tai vadinama peržiūra. Jūs turite teisę pasisakyti dėl šio sprendimo, nebent būtumėte netinkamos būklės. Jūsų advokatas taip pat turi teisę jūsų vardu pasisakyti dėl šio sprendimo.
- Jeigu prižiūrintis pareigūnas jūsų neišleidžia, jums turi būti pranešta priežastis, kuri turi būti įrašyta jūsų areštinės užrašuose.
- Jeigu jūsų sulaikymas nėra būtinas, privalote būti paleistas.
- Policijai paprašius teismo pratęsti jūsų sulaikymą:
  - ~ jums turi būti duotas raštiškas pranešimas apie teismo posėdžio datą ir prašomo suėmimo laikotarpio pratęsimo priežastis;
  - ~ jūs turite būti atvestas į teismo posėdį, nebent yra suorganizuojamas televizijos ryšys, kad jūs galėtumėte matyti ir girdėti teisme esančius asmenis, o jie galėtų matyti ir girdėti jus;
  - ~ jūs turite teisę teisme turėti advokatą;
  - ~ policija galės laikyti jus areštinėje tik tuo atveju, jeigu, teismo nuomone, tai yra būtina ir kad policija kruopščiai ir operatyviai tiria jūsų bylą.
- Jeigu policija turi pakankamai įkalčių perduoti jus teismui, jums gali būti pateikti kaltinimai policijos nuovadoje arba paštu bei atvykti į teismą, kuriame bus sprendžiama jūsų byla.

Peržiūra ir sulaikymo pratęsimas

- Gali būti atvejų, kai būsite sulaikytas ilgiau nei 48 valandas nuo suėmimo. Esant tokioms aplinkybėms, jums turi būti pateikta ši informacija:
  - ~ raštiškas dokumentas, patvirtinantis, jog prašymas pratęsti jūsų suėmimą yra pateiktas;
  - ~ prašymo pateikimo laikas;
  - ~ prašymo svarstymo teismo posėdyje laikas; ir
  - ~ priežastis (-ys), dėl kurių siekiama tolesnio sulaikymo.

Taip pat, kiekvieną kartą pateikus prašymą pratęsti ar toliau pratęsti jūsų sulaikymą jums turi būti apie tai pranešta (ir jūsų teisiniam atstovui).

11. Susipažinimas su įkalčiais, jei jūsų byla perduodama teismui

- Jeigu jums pateikiami kaltinimai dėl nusikaltimo, jums arba jūsų advokatui turi būti leidžiama susipažinti su įkalčiais prieš jus bei, įkalčiais, kurie gali padėti jūsų gynybai. Tai turi būti atlikta iki bylos svarstymo posėdžio pradžios. Policija ir karališkoji prokuratūros

tarnyba privalo tuo pasirūpinti bei leisti susipažinti su susijusiais dokumentais ir medžiaga.

Kiti dalykai, kuriuos turite žinoti būdami policijos nuovadoje

Kaip su jumis turėtų būti elgiamasi ir rūpinamasi

Čia pateikiamos trumpos pastabos apie tai, ko galite tikėtis, kol esate sulaikyti policijos nuovadoje. Norėdami sužinoti daugiau, paprašykite peržiūrėti praktikos kodeksus. Kodeksuose yra sąrašas, kur galite rasti informacijos apie kiekvieną iš šių dalykų. Klauskite policijos areštinės pareigūno, jei turite daugiau klausimų.

Žmonės, kuriems reikalinga pagalba

- Jeigu esate jaunesni nei 18 metų arba pažeidžiamas asmuo, pvz., turite mokymosi sunkumų ar psichinės sveikatos sutrikimų, turite teisę, kad su jumis būtų kitas asmuo policijai atliekant tam tikrus dalykus. Šis asmuo vadinamas „tinkamu suaugusiuoju“, kuriam bus duota šio pranešimo kopija.
- Jūsų tinkamas suaugęs asmuo padės jums suprasti, kas vyksta ir rūpinsis jūsų interesais. Jis ar ji turi būti su jumis, kai policija skelbia jūsų teises ir pasako, už ką esate laikomi policijos nuovadoje. Jis ar ji taip pat turi būti su jumis, kai policija jums skaito policijos perspėjimą.
- Jūsų tinkamas suaugęs asmuo taip pat gali jūsų vardu paprašyti advokato.
- Jeigu norite, su savo advokatu galite kalbėtis be tinkamo suaugusiojo asmens.
- Policijai taip pat gali reikėti atlikti keletą toliau nurodytų dalykų, kol būsite policijos nuovadoje. Jūsų tinkamas suaugęs asmuo privalo, jei nėra svarbių priežasčių, būti su jumis visą laiką, kai policija atlieka šiuos dalykus:
  - ~ vykdo jūsų apklausą arba prašo pasirašyti pareiškimą arba policijos pastabas;
  - ~ nurengia daugiau nei viršutinius drabužius, kad jus apieškotų;
  - ~ ima jūsų pirštų atspaudus, fotografuoja arba ima DNR ar kitą mėginį;
  - ~ vykdo viską, kas susiję su liudytojų atpažinimo procedūra.
- Jūsų tinkamam suaugusiajam turi būti suteikta galimybė dalyvauti asmeniškai arba telefonu, kai policija peržiūri jūsų bylą siekiant nustatyti, ar reikia pratęsti jūsų sulaikymą.
- Jei gali atvykti jūsų tinkamas suaugęs asmuo, jis taip pat privalo dalyvauti policijai pateikiant jums kaltinimus dėl nusikaltimo.

Informacijos apie jūsų laiką policijos nuovadoje gavimas

- Viskas, kas atliekama jums būnant policijos nuovadoje, yra registruojama. Tai vadinama areštinės protokolu.
- Išvykstant iš policijos nuovados, jūs, jūsų advokatas arba tinkamas suaugęs asmuo gali paprašyti areštinės protokolo kopijos. Policija kiek galėdama greičiau turi duoti jūsų areštinės protokolo kopiją.

- Savo sulaikymo areštinėje protokolo kopijos galite paprašyti per 12 mėnesių nuo išvykimo iš policijos nuovados.

Ryšų palaikymas

- Paprastai jums bus leidžiama ne tik pasikalbėti su advokatu ir pranešti kitam asmeniui apie jūsų suėmimą, bet ir paskambinti.
- Paprašykite policijos, jei norite paskambinti.
- Taip pat galite paprašyti rašiklio ir popieriaus.
- Galbūt jus galės aplankyti lankytojai, tačiau areštinės pareigūnas gali neleisti.

Jūsų kamera

- Jei įmanoma, kameroje turite būti vieni.
- Kamera turi būti švari, šilta ir apšviesta.
- Patalynė turi būti švari ir geros būklės.
- Jums turi būti leista naudotis tualetu ir nusiprausti.

Asmeninės reikmės – sveikata, higiena ir gerovė

- Jūsų privalo paklausti, ar norėtumėte asmeniškai pasikalbėti su areštinės darbuotoju apie kokias nors asmenines reikmes, susijusias su jūsų sveikata, higiena ir gerove, kurios galėtų paveikti jus arba jums rūpėti, kol būsite sulaikyta.
- Policija pasirūpins, kad gautumėte priemones, laikomas būtinomis jūsų reikmėms patenkinti. Jei pageidaujate, galite kalbėtis su tos pačios lyties asmeniu.
- Jei esate 18 metų amžiaus arba vyresnė moteris, jūsų gali būti paklausta, ar sulaikymo metu jums reikia arba gali prireikti menstruacijoms skirtų priemonių, ir jums privalo būti pasakyta, kad:
  - priemonės bus pateiktos nemokamai;
  - galėsite gauti atsarginių priemonių; ir
  - priemonės savo sąskaita gali pristatyti jūsų šeimos nariai arba draugai, jei areštinės darbuotojas sutiks.
- Jei esate jaunesnė nei 18 metų amžiaus mergina, areštinės darbuotojas užtikrins, kad policijos nuovadoje būtų moteris, kuri galės jums pasirūpinti ir paklausti jūsų apie jūsų asmenines reikmes bei menstruacijoms skirtas priemones.

Drabužiai

Jei iš jūsų bus paimti drabužiai, policija turės duoti jums kitus.

Maistas ir gėrimai

Per dieną jums turi būti 3 kartus pasiūlytas maistas ir gėrimai. Jūs taip pat galite gerti tarp valgių.

Mankšta

Jei įmanoma, jums turėtų būti leidžiama kasdien išeiti į gryną orą.

Policijai vykdant jūsų apklausą

- Patalpa turi būti švari, šilta ir apšviesta.
- Jūs neturėtumėte stovėti.

- Policijos pareigūnai turi pasakyti jums savo vardą, pavardę ir rangą.
- Jums turėtų būti skiriamos pertraukos įprastiniu valgymo metu ir pertrauka gėrimams po maždaug dviejų valandų.
- Jeigu esate sulaikytas 24 valandoms, turite teisę ilsėtis mažiausiai 8 valandas per parą.

Poreikiai dėl tikėjimo

- Praneškite policijos pareigūnui, jei jums reikia ko nors, kad galėtumėte praktikuoti savo religiją būdami policijos nuovadoje. Jie gali parūpinti religines knygas bei kitus būtinus dalykus.

Kai įprastos taisyklės negalioja

Kaip gauti advokato pagalbą

Pasitaiko atveju, kai policijai reikia skubiai jus apklausti, prieš jums pasikalbant su advokatu. Informacija apie šiuos atvejus yra pateikta praktikos kodeksuose. Juose nurodoma, ką policija gali ir ko negali daryti, kol esate policijos nuovadoje. Daugiau informacijos apie šiuos atvejus rasite praktikos kodeksų H kodeks 6.7 pastraipoje.

Vienu atveju policija neleis jums pasikalbėti su pasirinktu advokatu. Jeigu taip nutinka, jums turi būti leista pasirinkti kitą advokatą. Daugiau informacijos apie šiuos atvejus rasite praktikos kodeksų H kodekso A priede.

Vienu atveju policija neleis jums pasikalbėti su advokatu asmeniškai. Tai yra tuomet, kai labai aukšto rango policijos pareigūnas įgalioja uniformuotą inspektorių dalyvauti. Daugiau informacijos rasite praktikos kodeksų H kodekso 6.5 pastraipoje.

Kaip pranešti, kad esate policijos nuovadoje

Tam tikrais atvejais policija neleis jums susisiekti su kitu asmeniu. Informacija apie šiuos atvejus pateikta praktikos kodeksuose. Daugiau informacijos apie šiuos atvejus rasite praktikos kodeksų H kodekso B priede.

Nepriklausomi areštinės lankytojai

Tam tikriems visuomenės nariams leidžiama nepranešus atvykti į policijos nuovadas. Jie vadinami nepriklausomais areštinės lankytojais ir dirba savanorišku pagrindu, kad užtikrintų, jog su sulaikytaisiais elgiamasi tinkamai ir užtikrinamos jų teisės.

Jūs neturite teisės susitikti su nepriklausomu areštinės lankytoju ir negalite prašyti, kad jis jus aplankytų, tačiau lankytojas gali paprašyti susitikti su jumis. Jei nepriklausomas areštinės lankytojas jus aplanko, kai esate areštinėje, jis elgsis nepriklausomai nuo policijos, kad patikrintų, ar apsaugota jūsų gerovė ir teisės. Tačiau jei norite, turite teisę su jais nekalbėti.

Kaip pateikti skundą

Jeigu norite pateikti skundą dėl elgesio su jumis, pasikalbėkite su policijos pareigūnu inspektoriumi arba aukštesnio rango pareigūnu. Po paleidimo taip pat galite pateikti skundą bet kurioje policijos nuovadoje, Nepriklausomai policijos skundų komisijai ar jūsų vardu per advokatą arba savo parlamento narį.